

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer Šifte yeshenim

- lifne ne'arim ve-ḳetanim

Bass, Šabbetây Ben-Yôsēf

ףסוי ןב יתבש, סב

Zolḳyi, 566 [1805 oder 1806]

רבחמה תומדקה

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10888

הקדמות המחבר

*שבת וראיתי * בספרים בינותי * תאמין מלתי * *נתי ומצאתי :

עולמים וכי אפשר לו לאדם לגור בשני עולמות אלא אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע יהי רצון שיאפרו דבר שמועת ספי בעולם הזה דאמר רבי יוהנן משום רבי שמעון בן יוחאי כל תלמיד חכם שאוסרים דבר שמועה ספיו בעולם הזה שפתותיו דובכות בקבר ופרש רש"י שפתותיו נעות בקבר כאלו הוא חי ובתוספות כת"ב שבשנשכרו בשיוכת של סעלה ושפתותיו נעות בקבר כאלו מרביות נמצא שבשעה אחת דר בשני עולמות וכתבו בעל (עין יעקב ובעל יפה סראח) שהוא רחוק מההקיש כי שפתי המת איך יתנועעו וכו' וכ"ש אחר עבור זמן וישוב אל העפר וכו' עין שם ומצאתי בהדושי אגרות מהרש"א וו"ל * ואני אומר כי אין רחוק מן השכל כי הענין סבואר כי הרבור הוא כח הנשפה על ידי בלי הגוף וכל דבור ששובט סוליד כח רוחני ברוטת ששובט וכאמרו בשם אפרו אותו כח רוחני שגולר כבר הוא פעורר מולידיו בשני עולמות שהם הנשכר בעולם הבא וכלי הרבור שהם השפתים בעולם הזה גם כי הם בקבר * וסביא הרסיון סיון הטוב המונח בבור והוא רוחש ורובב על ידי כח האצבע המעוררו כן דשפתים גם כי מונחים בבור שחת רהשים על ידי כח המעוררו ודק עכ"ל :

ועתה

לך נא וראה כי זה הוא אשר יאמר ומזכיר אותו בספריו בעולם הזה הוא הגורם ומביא אותו שדר בשני עולמות כשעה אחת * ואם כן הוא ראוי ונכון שהגזבר יעשה למזכיר חשיכה סול השיכה להליץ בערו ויעזור ויגן ויושיע לכל ד"ך עושים * לכך אמר זקריאת השמות תיעיל להיות נחשב כאלו עיני ולמד ר"ל אותן שפות הנזכרים בספרים כשה"ז נשפות אותן האנשים מליצים ומסוייפים ומועילים אותן להגן בערו להיות נחשב כאלו לסד לפי שבלא זאת התורה פגינה בין בעידן דעסיק בה זבון בעירגא רלא עסק בה אבל בוודאי אין לו שכר גדול כ"כ כאלו לסר כלם * מכל כקום יש לו זכות שפעור ומשתרל שיהיו לו פרקליטי ומליצי וישי והו שאמר תועיל להיות נחשב ולא נחשב סמס בוודאי רק הכל לפי המליץ והמסוייט *

ומכל

סקום אף אם יש לו מליצים ופרקליטי וישי על איזה ענין חם מליצים בערו * ומה יכול המליץ לסייעו ברין אם הוא לא לסר כלום * אלא הענין כך הוא יש למעלה ו"ב שערו גן ערן ו"ב שבנים עוסדים על הפתחים של היכדות וכל אחר קודא לבני שבמו החולכים מהעולם

בספר שני לוחות הכרית דף י"ג עמוד א' וו"ל ראיתי וקבלתי אף כי שהוא עם הארץ גסור ומצטער סאור על סיעוט רחנתו ואין סבין שום דבר וקורא בכל לבו שמות של תורה גביאים וכתובים ותורה שבעל פה כגון שמוכי שמות ר"י חיסשי תורה בראשית שמות תורת כהנים * חומש הפקודים * משנה תורה * ואחר כך סוכיו שמות של כל פרשה ופרשה מהחומש בראשית נח * לך לך וכו' * ואח"כ שמות נביאים ראשונים ואחרונים וכתובים כגון יהושע * שופטים שמואל * מלכים * וכן כולם * ואח"כ שמות של שיתא סררי משנה זרעים * סוטר * גשים * נזיקין * קדשים * פהרות * ושמואל של כל הסכתות ופרקיהן כאשר הם נרפסים בסוף הס"ג * ואח"כ שמות סרשי ר"ל כגון רבות הנחומס : ספרא * ספרי * סכילתא תורת כהנים * סדרש תהלים משלי * אבכור * ולקוט וכו' * ועור הרבה כיוצא בהן * וכן סרשיים המדברים מסורות האלהות כגון זוהר * ותיקוני זוהר וברזיר * ופיקי סרבכה * ופליאה * וקנה * וכיוצא בהן והוא קורא אלו השמות ונפשו חשקה בהן ובוכה על שאינו סבינס * או הוא סרוצה לתש"י ויוכת לזה לעתיד לבא * ובתנאי שסייע בכל כחו לעזור לאותם המכונים בהם * על כן יעשה כל אחר לוח שיגשופ כל רשסוה ויקרא אוינם ויהיו שגורים בפיו * כי י"ט שאינו עם הארץ ככל סקום ראיתי בני עליה והנה סועטים הווכים לסמור כלם וקריאת השמות רועיל להיות נחשב כאלו עיני ולמד כולם * ובתנאי כשעושה כל המיטל עריו ובכל וכלתו וישמע חכם ויוסף לקח עכ"ל §

וכן ראיתי סכמה אנשים חשובים נוהגים כזה :
ואשתומם על המראה שבשביל קריאת השמות של הספרים יקבל שבנו כאלו עיני ולמד כלם * אם כן לא ישתרל כל כך לסמור כל הספרים רק ילמוד שמות הספרים ואעפ"י כן יקבל שכרו עדי קריאת השמות והיה כעם ככתן ומסלך * סלכי רבנן * ועוד אם הוא נחשב כאלו לסד למה לא אמר בקיצור ונחשב לו כאלו לסד פה הוא אריכת הלשון תועיל להיות נחשב וכו' * אלא הענין כך הוא דאיתא כנסרא (יבמות דף צ"ו) רבי יוחנן איקפר על רבי אליעזר דקאמר לשפעתא כי סררשא ולא אמרה שסמיה וכו' * וקאמר סאי קפיר פר כולו האי אמר רבי ימורה אמר רב סאי רכתיב אגורה כאהרין

הקדמת המחבר

היה אם הוא צריך * באו אליו ספני אתה ומשנתי אתה *
וספני כשאר ספני נספתי הנשמה לשלאך שהיו אל והוא
סולך הנשמה לאיזה מקום הראוי * לה למארי דעינין או
למארי ראודנין או למארי דצואר וכו' * כיון שמעלה כגון
עדן מארי סקרא * מארי טשנה וכו' * ואם אינו ראוי נדחה
מכל השמים * וכאותה שעת יכול הפליק לסייע ולבקש
עבורו לקבלו באווה שעריאו להכניסו בשער שלו ומסעלה
למעלה * ולכן אמר וזכה לזה לעתיד לבא כשאתה בא
ליר המסונה שהיו אל אם אין לך סליצו וישר אתה נדחה
מכל השערים פאתה שלא לסדר ואונך ראוי לשערים הת
אכל אסתעשה כמו שזכרתי לעיל ותזכור השמות והספנים
ואו תעורי ותבין לך סליצו * יושר ותזכה לזה שיוכלים
להשיב עסק * מכל מקום קשיא * לפה יועילו לו שעות
האנשים שהיו אמר שזכור רק שעות הספנים ולא אמר
שזכיר השמות האנשים * ולכך ספנים וכתנאו בשתושה
כל המושל עליו ובכל יכולתו וישמע הכס ויוסף לך
שע יך זה סוף ככל וכלתו להזכיר הספר והמחבר בשמו
ושואביו ושם משפחתו * ובכל אופן שיוכל להכיר
גלהבירן בשמו הנאה לו בעולם הזה ובעולם הבא * והן
בכל וכלתו :

היה אם הוא צריך * באו אליו ספני אתה ומשנתי אתה *
וספני כשאר ספני נספתי הנשמה לשלאך שהיו אל והוא
סולך הנשמה לאיזה מקום הראוי * לה למארי דעינין או
למארי ראודנין או למארי דצואר וכו' * כיון שמעלה כגון
עדן מארי סקרא * מארי טשנה וכו' * ואם אינו ראוי נדחה
מכל השמים * וכאותה שעת יכול הפליק לסייע ולבקש
עבורו לקבלו באווה שעריאו להכניסו בשער שלו ומסעלה
למעלה * ולכן אמר וזכה לזה לעתיד לבא כשאתה בא
ליר המסונה שהיו אל אם אין לך סליצו וישר אתה נדחה
מכל השערים פאתה שלא לסדר ואונך ראוי לשערים הת
אכל אסתעשה כמו שזכרתי לעיל ותזכור השמות והספנים
ואו תעורי ותבין לך סליצו * יושר ותזכה לזה שיוכלים
להשיב עסק * מכל מקום קשיא * לפה יועילו לו שעות
האנשים שהיו אמר שזכור רק שעות הספנים ולא אמר
שזכיר השמות האנשים * ולכך ספנים וכתנאו בשתושה
כל המושל עליו ובכל יכולתו וישמע הכס ויוסף לך
שע יך זה סוף ככל וכלתו להזכיר הספר והמחבר בשמו
ושואביו ושם משפחתו * ובכל אופן שיוכל להכיר
גלהבירן בשמו הנאה לו בעולם הזה ובעולם הבא * והן
בכל וכלתו :

התועלת הראשון :

א ראשון לציון הנח * היא הנרשם ונכרם
כשבעות השלאך דהיינו שזוכה לעורר
לפליצי ופרקלוטיו וישר כשכול קרואות השמות וסביאים
אותי מסעלה לשעלה וסמרינה למדרגה * וכן ראוי
ונכון להתפלל על זה * ועל זאת יתפלל כל הסוד וכו' :

וסדרתי ספנים כזאת שבסוף הסקדמה לאומרים אחת בכל
יום ויום * סתפלים וסוף מרובם ומקובלת יותר כאלו סים
מתפלל על קברי אבות מעמיס סכתתי סס :

התועלת השני :

ב רשניות

סרכיו סופרי ספרים וסחברו חובורים
יבקשו ויענינו בספר זה ויצאו כל צרכם
לאיזה ענין שירצו * ועיין בהקדמה לספר מארי נתיב וו"ל *
שבכל סלאכ * סח טבת וסצאו כח שני פניו היריעה סתם
ורצת ענינים סספורשים כסלאכה סהיא וסשני יריעת
ססרוד סו דרך ססיוחד אשר כו ועיין ססעין כסלאכה
סהיא עד שישפוט על סה שיאמר כח כביאור ססתהו או
סצותו ולזה סה סחויוב ככל ס' אכה סתו * לה גרודם
וסרודם ירועים וסכוד * סונחות ינושיאים סוקפוס וסתקדם
סיריעה ככל אלו הרבים אצל סעין כסלאכת וצריך
לסוד היריעה סקדם לכל ועיין שם יותר * וכוה יתורק
סדרש ססוה כפרשת ויקרא רכה וו"ל * ויקרא אל משר
סכאן ססרו כל תלמיד חכם שאין כירית נכילה טובה
הוסנו וכו' * קשה סתחלה יכנה אותו בשם תואר תלמיד
חכם ואמר אה"כ שאין כו דעת ואם אין כו דעת איך יוכל
לכנותו בשם תואר תלמיד חכם כו הלשון סותר זה את
זה * ועוד סח שאמר נכילה טובה הימנו הלא זה היה ססוה
סאור אם היה סרסה אותו בישוה לנכילה וכל שכן שיהיה
פחות ונירוע סנכילה * אלא נראה לו על דרך הנסרא כול
ססתייהר אם חכם סכזתו ססתיקת ססנו * וכן אם נכיא
וכו' * ואינא (כנסרא דביבות) * עד ספוק אם נכרית
כסתגשא כל סנכל עצמו על דכיו תורה סוסו להסתגשא
ואם זכות יד לפה וכו' * ולפי סוכרתי לעיל שצריך לסוד
ססרד וסגבר וססכה קודם לסוד לכל הרברים * ואם כן

והנה

קסתי תחת אכותי * אכות סכלל ראוכא
תולדות אלא תולדה לאו כיוצא כה אכר
אגיד את הרשום בכתב אסת תורתנו הקרושה שעות של
העשירים וארבע כתבי קודש * וכל הפישות יקספוליו *
וכל סספרשים * וסררשים * וררשות שאצלם * וכו'
שעות של שיתא סררי טשנה וכל ססכתא ופיקודין *
כרי לקיים צווארת רבינו הגרול * ולעשות לוח לכל אחר
ואחד ואגב גררא אכתוב ג"כ ספרי ספרשים וסררשים *
וספרי קבלה * וספרי דקרוק * וספרי תכונה ופולוסופיא *
ואל תחסה על חפץ סכתתי רכיום שאפי' תינקות
של בית רבן וירעי' כנון סליחו' וסחזרים ותפלות
ופייזמים : אשוב על זה אם לפני האשכנזים סס גלויים
וירועים לפי ססנהגם יהיו אכל סספרדים והלוצים גם הם
ורצו לרעת תפלות ופייזמים וסנהני סדינות אחרים * וכן
להיפך * והטעם שני שהבאתי רשימת הפייזמים סווא
בשכול הפירושם כיון שפיוזם שיש להם פירושם שונים
והשלישי לו טעם סכתב הגאון סהור"ר ישעיהו הג"ר
שצדך כל אחר לעשות לוח סכל סספרים אפילו שעות
של הפישות וזה כוראי כל אחר יודע אלא הטעם סווא
לאסון בכל יום לעורר פליצי וישר כדלעיל * ואם כן אין

הקדמות המהפך

דהוא גריל במודף נזיר שלם שקורין בלשון אשכנזי (בזן ספיר) כמו תנ"ך הגרילים ברפוס ויניציאה או ברפוס באזוליא. וכמו הש"ס ברפוס לובלין וכדומה לאלו. ואם יהיה סימספיר שנים כוח (2) ר"ל הוא המדה שלשני רפוס הם ברף שלם. כמו הש"ס ברפוס קראקא וכדומה לזה. ונקרא בלשון לטי"נא (זין פולמה) ואם יהיה אסימן מספר ארבעה כוח (4) ר"ל הוא המדה שארבעה רפין הם ברף שלם. כמו ספר זה שהוא רביע תהף (4) ונקרא בלטי"נא (קוארשו) וכשיהיה הפימן שסנה כוח (8) ר"ל ששמת רפין הם ברף שלם והוא החצי מדה שקצר זה ונקרא (אוקטאוה) וכן תשכיל ג"כ האחרים (24:16:12) רהף ששל ברף א' אכורדה נרשם (4) ר"ל רבועית רף אבן שופיב (2) ר"ל חצי רפונקרא בלשון אשכנזי (המלכן בזן) ברף ב' אכקת רובל נרשם (8) ר"ל שמינית של רף:

ובתבתי זה לפען תהיה תורה ה' תמוסה ושלומה לירצ כל הסימנים טובים ועל זה אמר רב חסדא אין התורה נקנית אלא במימנים שנאמר שימה כפיהם אל תקרי שימה אלא סימנה. וקשה למה אמר לשון נקנית הוא לשון קנין ומשמע מתחלה בשעת הקנין צריך לעשות לו סימנים וכאמת הוא שלכתחלה צריך ללמוד וכרו להתקיים כדור צריך לעשות סימנים. ואם כן היה לו לרבי חסדא לומר אין התורה מתקיימת אלא בסימנים כמו שזכרתי לעיל אין התורה מתקיימת וכו': אבל לעניינינו האז מריווק אין התורה נקנית ר"ל שלא יקנה שום תורה ושום ספר אלא בסימנים עד שיראה בו כל הסימנים טובים והגהות הנוספים עליו בכל פעם והתדור והרפוס. ושלא יראו בו פעינות כמו שתראה בספר זה א"ה ובחרת כמובחתי:

התועלת הששית :

ו זאת דהשש הוא להרבות קנאת שופימ תרבות חכמה. וכו' וראת ראיה אהת ושתיים שוחן הר"בה ספריש אין קץ ויקנאו קנאת ה' צכאות וצבי והסיד חסרה טובה ורחבה הרחבת לב והרחבת פה לאכול בפריה ולשבוע שטובה מוכ לו כל הימים להבות הלילות:

התועלת השביעית :

ז ושבוע תאוות נפשו נפש דעכה הרעבים ללהמה של תורה למצוא רבני הפץ ה' ובהות

התועלת השמינית :

ח על השמינית סימור והשמיני עצרת תהיה ל"ך לשובתך ולהנאתך. אמר חברת איזה חיבור או ספר הרש ותריצה לפנות ולקרא אותו בששז אמנה לו. וכבר קרעו שרים ונוגנים הפחות והסגנים ויש ששזותהם ועשיהם שוים. כזו ספר סורה צדק. וספר מסורת המקרא. וספר תולדות אהרן. הכל הוא כמו ספר אחר. וגם ספר עיני אברהם. וספר פני רבה. ג"כ ספר אחר. גם ספתת הוהר. וספר פראה כהן. וספר פתח עינים. הכלל הוא כמו ספר אחר. וכן חרבה

הקדמות המחבר

הרבה כיוצא בהם * וזה יוכל להיות שמחבר האחד לא ידע
 ספר האחר * וגם כשאר עניני דרשות או פוסקים גם כן
 קרה ונעשה כזה * כי פגנון אחר עולר לכמה אנשים *
 ובמדינה זו אינה יודעים מה שנדפס במדינות אחרים * וגם
 זה נמצא לרוב ע"ש לשליטה או לארבעה ספרים שסמאחד
 כמו ספר האפונות * ואמרי נועם * ואמרי שפר * ולרעתי
 ראוי להרהיק את עצמו שלא יהיה שם ספרו דומה לשאר
 ספרים המוקדמים ואשיב כמוכ טעם ואוסר * דרך משל
 כשיאמר אוסר ענין זה או פשט זה או רון זה פצאלי בספר
 האפונות * או ספר צדה לדרך * או בספר אמרי שפר *
 ולא מזכיר עמו מחבר הספר * לא נודע מאיזה אמרי
 שפר * או מאיזה ספר האפונות * או מאיזה צדה לדרך *
 ולא יודע ממי נצא הורא הוזאת * או הענין אי פשט חוח
 ויש בזה דתי לרובותא ה"ר אחר סי יודע שבנקל יבא לירי
 טעות ולהתקוף האמת * ובמסגרת אמר בפירושו הוצרכו
 לשמות הזכרים שמה יאסרו על האפור מותר וכו' ושתים
 רעורר עשה עמ' שחוא ג"ס בניקויסעכב הגאולה שהוא
 הלכה למעשה ססיגי כל פי שאינו אופר דבר בשם אמרו
 בשל תורה עליו הכתוב אוסר אדל תגזול דל * וכל האומר
 בשם אמרו זכח שיגארו ישראל * והטעם השלישי כי
 כבר אמרנו לעיל שעל ידי זה יוכל לעורר הסליח היושר
 להליץ ולהגן בעדו אס הוא מזכיר אותו בשמו * לכן כתבתי
 ורשתי ג"כ אצל הספר שם המחבר ושם עירו * או שם
 משפחתו כדי לזכור אותו לזכות * ועל טוב יזכר שמו *
 אך זה תשמור בידך כל מקום שתמצא אצל שם המחבר
 צורת כוכב כזה [*] * תבין שהמחבר ההוא לא מבני
 ישראל הוא :

התועלת העשירי :

ייעוד בה עשירה עשר סעלות בנבל עשור
 אוסר * ואו"טר עשירות
 האיפה איפה הם ר"א"ים עשרת בני הו"טן וכלכל ורד"ע
 דור דער דיוועים ספרים צפונים ונעלמים טעני כל חי
 ומחשיב כרבי הקו"רש על פי הראייה אשר לא דאיתי
 ולא סצאתי אית שאהבה נפשי * ושער שם החרש חרשים
 לבקרים ולרגעים אשר לא עלולפני דוכרון ולא נרפסו ער
 אחר הרפסת ספריו זה * לכן נתתי ריוח בין הדבקים
 ובין כל אות מרשיסת חפפים הנחתו מקום פטור וחלק
 ופנוו כדי שכל אחד יוכל לכתוב לעצמו מה שיוחסר לו
 בספריו זה * ודשים יסלא כל חסידנו וחסרון כל ישראל
 ויסלא כשאלורינו בסדה מוכר יושעה ורחמים :

ולמען

שיתי שומי שאשית בשמי אותותי אלה
 בקרבו כזה בשמי הוא במספר קטן ר' *
 ושמי שבתו הוא גם כן במספר קטן ר' * והוא כ' פעמים
 עשרה * והם עשרים * והוא כ"ה * וב"ה במלואה הוא
 במספר קטן עשרה * והוא י"ד * וי"ד במלואה הוא
 במספר עשרים * והוא כ"ה * הרי לפניך בשמי שבתו
 מחוברים זה לזה כמו (היו"ד פס כ"ה) * לכן בניתי לי
 בית ושער גדול לכנסתנו ושתי הלחות העסדנו בו לרלות
 השער * (שכידושו רפי הספר שרוסין לדלות שופתתו
 ויסגרו שנאמר ויחי בקרא יהודי שלש דלות * זרמיה
 ל"ז) * ולדלת ימינית קראתי תורה שכבתב *
 ולדלת שפאלית תורה שבעל פה * ולכדי הרבה
 עשרה מפתחות :

דלת

הרבה כיוצא בהם * וזה יוכל להיות שמחבר האחד לא ידע
 ספר האחר * וגם כשאר עניני דרשות או פוסקים גם כן
 קרה ונעשה כזה * כי פגנון אחר עולר לכמה אנשים *
 ובמדינה זו אינה יודעים מה שנדפס במדינות אחרים * וגם
 זה נמצא לרוב ע"ש לשליטה או לארבעה ספרים שסמאחד
 כמו ספר האפונות * ואמרי נועם * ואמרי שפר * ולרעתי
 ראוי להרהיק את עצמו שלא יהיה שם ספרו דומה לשאר
 ספרים המוקדמים ואשיב כמוכ טעם ואוסר * דרך משל
 כשיאמר אוסר ענין זה או פשט זה או רון זה פצאלי בספר
 האפונות * או ספר צדה לדרך * או בספר אמרי שפר *
 ולא מזכיר עמו מחבר הספר * לא נודע מאיזה אמרי
 שפר * או מאיזה ספר האפונות * או מאיזה צדה לדרך *
 ולא יודע ממי נצא הורא הוזאת * או הענין אי פשט חוח
 ויש בזה דתי לרובותא ה"ר אחר סי יודע שבנקל יבא לירי
 טעות ולהתקוף האמת * ובמסגרת אמר בפירושו הוצרכו
 לשמות הזכרים שמה יאסרו על האפור מותר וכו' ושתים
 רעורר עשה עמ' שחוא ג"ס בניקויסעכב הגאולה שהוא
 הלכה למעשה ססיגי כל פי שאינו אופר דבר בשם אמרו
 בשל תורה עליו הכתוב אוסר אדל תגזול דל * וכל האומר
 בשם אמרו זכח שיגארו ישראל * והטעם השלישי כי
 כבר אמרנו לעיל שעל ידי זה יוכל לעורר הסליח היושר
 להליץ ולהגן בעדו אס הוא מזכיר אותו בשמו * לכן כתבתי
 ורשתי ג"כ אצל הספר שם המחבר ושם עירו * או שם
 משפחתו כדי לזכור אותו לזכות * ועל טוב יזכר שמו *
 אך זה תשמור בידך כל מקום שתמצא אצל שם המחבר
 צורת כוכב כזה [*] * תבין שהמחבר ההוא לא מבני
 ישראל הוא :

התועלת התשיעי :

מי וית'שע הירות כערים * עיר ועיר מדינה ומדינה
 בכתב וזעם ועם כלשונו * לשון רבה
 יזאמרה לנשים וכל הטף כנשים אשר לא ידעו ולא יבינו
 בסקרא לבטא בשפתים שפה ברורה לשון מרבית גדולות
 לשון הקודש ולשון התרגום רק שפתיה נעית וכל מוצא
 שפתיה שפת כל ארץ אשכנז ושפה אחת לכולן * גם
 לעשות כרצון איש ואיש בער לא ידע לא רעת ולא תכונה
 ולא ידע איש את גבורתו גבורת פלחמה של תורה קטון
 וגדול וקן ונער נער ובער אשר לא רג"ל ער לשונו לשון
 לסודים ובלשון אחרת ידבר בארצותם איש ללשונו ובגלל

הקדמות המחבר

דלת ימינית תורה שבכתב

דלת שמאלית תורה שבעל פה

ובה עשרה ספתחות נגד עשרת הרביות משנים שכל
התורה כלול בהן • ובכל אות נרשם מצה אחת • ועין
בספר [שני לחות הכות] רף שש"ו • וכעשרה ספתחות
תמצא כל השמות של הפרשיות סתנ"ך ועם פירושיהם
שאצלם וכל רבנים הנוגעים בתורה • שנכתב וכל
הספרים ודרשות ופשוטים • וכללתי בתוכם ג"כ ספתחות
מספרי תפלות ומפרי רקיק ויחוסו'ס'ת'ן'וס'פ'ר'י'ס'ע'ש'ו'ת'
ושאר רבנים כאשר תראה בסיונים א"ה :

וכה גם כן עשרה ספתחות • ובהעשרה ספתחות תמצא
כל שמות של שיתא סדרי משנה • וכל הסכתות •
ופריקהו • ועם פירושיהן • וכל התלמוד בכלו • וירושלמי •
עם פירושיהם • וכל ביאורים ודרושים על גמרא • פיר'שו •
ותוספות • וכל הרענן • ומנהגים • וכל סוגיות הנמרא •
וכל שאלות ותשובות • וכל הרבנים אשר הם סתוה
שבעל פה • ומפרי תשכורת • ותכונה • ופילוסופיא •
זשאר חכמות • ומפרי יסוד האמונה :

וקראתי גם הספר הזה שפתי ישנים כי שתי הפתחים נקראות שתי דלתות .

ועין ספר שרשים בשרש דלת וו'ל • נחקרה תי' על דל' שפתי משמשו על דלת שפתי • ונקרא דלת לפי שנפתחים
ונסגרים כדלת עין שם ויתר • ועל כן קראתי שמו שפתי ישנים שהיא כסו דלתו ישנים בשבול שתי דלתות
השני' הנ"ל

ועוד אני סברתי כי השעם • כי המעין וקראתי בספר זה כי המעין הקרושום אשר בארץ המה הישנים בקבריהם
וינוחו על משכבותם • ירמזו ויבוכו וידוכבו שפתותיהם יבואו ויגירו צרקתו להלויץ ולהנן בערו כנ"ל :

ועוד אני סברתי בערו • כי מצאתי בספר הר' קה"ו • צריך כל אחד לרשום שמו על ספרו • ולכך קרא ספרו
רק"ח בנימני אל"עור • ומכאן הרבה ראיות שהרבה ספרים • על כן קראתי שם ספר הזה שפתי ישנים
כי שמו בקרבו • שתי משותף בו כותני • ת שפת' וישני שבת' הם כמו ת כה אחת כשנשא כי הפ"א והכו"ת הם ממוצא
אחת מאותיות בו"ט • ומתחלפים זה עם זה :

ואיסף שניות ירו לכנ"ס את שאר עמי כשעיר האחרון והוא שיער בת רב"ם והוא ספתא בסוף הספר לכל
שמות כסחכרים הנמצאים בספר הזה וכמה פעמים שנוכר כל"א • וכאיות ה' • וכמה חבורים שעשה
וכאיות שנה שהיה • ומסודר בסדר (אל"ף ב"ת) • אך תרע כל מקום שתמצא אותיות בין סימן שני חצו לכנה כוח'
(*) הוא מורה על זמן חיי החת"י • דרך שש"ל באות (אל"ף) * אכן סיני נכתב [רת"י] • והוא בא לחורית שהיה
בשנת ד' אלפים שינה סאות ועשר שנים • וכן כולם על דרך זה • ובכל מקום שיש סימן באותיות מספריות הנקראים
(צו"פירו) כגון באות (אל"ף • הראב"ע) תמצא את שמו סוכר ברף א' • ברף ג' • וברף ו' תמצא אותו ב' פעמים
בסופן 124 • ובסופן 130 • וכן ברף ל' • בסופן 12 • ובסופן 21 • וכן כל מקום שתמצא רש"ם באותיות מספריות
ר"ל (צו"פירו) הם להורות שאותו המחבר נמצא ברף אחד שנים או שלש פעמים • וכאיותו שער תמצא שמות התנאים
והאסוראים בערך [אל"ף ב"ת נעתק (מספר יוחסין) • ואחר כך סדר ראשי הדרוורת התנאים והאסוראים • ורבנן
סבוראי • והנאונים • נעתק מספר (צמח רוד) • לומר אותן בכל יום ויום כנ"ל :

הנה המה כסופים עפרי טעמים לשבת לפרר השער • ולחלקו הרלתות ורוספתחות • למה ועל מה שחלקתי
וסדרתי אותם כסדר הזה • אמנם לא רציתי להאריך בזה כרוי שלא ילאה הקורא בהקדמה • ועין כל יחות
מישרים • וכל אחד לנוכח עינוי יבית הרבנים • ונוכה בסהרה לקנוץ הנפונים : אמן

תורה

הורה שבכתב דלת ימינית
וכה עשרת מפתחות וסימכס

שפתי ישינים

עין פות של כל הסדרים • ופרשיות • וקפוטלי •
 מתורה נביאים וכתובים • וקצתם עם הזרועים •
 ספרי פ ירוש המלות על (תנ"ך) • וקצת בלשון אישכנו
 ובלע"ז • ופירוש המלות על התרגומים • ועל
 הזוהר • וספרי פירושים על (תנ"ך) • ופירושים שהם כסדר
 על פסוקי התורה • וספרי פירושים שהם כסדר התורה ע"פ
 הקבלה • ופירושים על הזוהר • וספרי פירושים על התורה
 ע"פ פילוסופיא • וספרי פירושים על התורה ע"פ הרקוק •
 וספרי פירושים על אבן עזרא • ועל הסורתי • ועל המדרש
 רבות • ועל פירוש רש"י • וספרי פשטים ודרשות שהם
 כסדר פרשיות התורה • ואח"כ פירו' על הסגולות בכללן •
 ואח"כ בפרטן • ועל נביאים וכתובים • וספרי רש"י ופשטי'
 שהם מסודרים לעניינים או לשערים ולא כסדר התורה •
 ספרי ת פלות • ותחנות • בקשות • וספרות • עם פירושים
 אצלם • וספרי שירים ותהלות • וספרי פירושים
 שרם על התפלות • וספרים שהם על הגדת פסח • וספרים
 שהם נצרכים לסופרי ספר תורה • תפולין • ומזוזות •
 וספרי שמרות • וכתובות גיטין וכו' • וספרי אגרות
 וכתבים בצח לשון •
 ספרי חוסים ומעשיות • וספרים מימות עולם סאדם
 הראשון • סן התורה נביאים וכתובים • וענייני
 חלקי הארץ • ומדרכים • וספרי משלים ופליצות •
 ספרי י חרות אלהות • וכוונות על התפלות ועל הדינים •
 וספרי קבלה שהם שלא כסדר התורה • רק
 מסודרים לעניינים או לשערים •
 ספרי ש ויש לשון הקודש • וקרקוק והשעמים • שהם
 מסודרים שלא כסדר התורה • וספרי מסורות •
 וספרי הגיון •
 ספרי שועות ונחמות • ובשורשי טובות • ותחיות
 הסמים וגאולה • וספרים מעגאנו עולם הבא •
 וענייני הנשמה •
 ספרי נ ופחאות • ומרפות • והגהות של כל הספרים •
 שתורה שבכתב • ותורה שבעל פה •
 ספרי ראה ותמרות • וספרי מופר • וענייני תשובה •
 ספרי מ פתחות ומראה מקום מהפסוקי תנ"ך • וספרי
 מקאבה מקום ספרושים • ארשיות • ואגרות •

תורה שבעל פה • דלת שמאלית
וכה עשרה מפתחות וסימכס :

שבת מ'שורר במ

ש סות של שותא ספרי משה וכל הסמכות •
 ופיקוקן וכל שימות התלמוד בבלי • וירושלמי •
 ספרי ב יארום על השניות • וביאורים וחדושים
 ופ'פולים על הגמרא פירש"י ותוספות • וספרי
 פירושים על ספר עין יעקב • ושאר אגרות •
 וכל ספרי פירושים על פרקי אבות •
 ספרי ה שכורת הוא חכמת הספרי • ותשבון המרות •
 ותשבון תקופות ומולדות • ועכוונות • וכל
 ספרי תבונה היא חכמת השמיטיות • ומהלך הכוכבים
 ומלות • וגלגלים • וספרי פילוסופיא שהם מסודרים שלא
 כסדר התורה רק לעניינים או לשערים • וספרי ענייני חכמת
 הוד • וחכמת הפרצוף • וספרי גוללות • והורעות עתירות •
 וענייני שדים ורוחות וכשופים וחלומות ופתרונם • ספרי
 חכמת הנגון הנקראת סווא"קא • וכלי שיר •
 ספרי סודות האמונה ושלש עשרה עקרים • ושאר
 פלפולים או יוכוחים מהאמונה •
 ספרי מ נהנים ודינים • וספרי מפתחות ומראה מקום
 למצוא דינים ומנהגים •
 ספרי ש אלות • תשובות כרינים • ופוסקים • ושאלות
 הדות ופתרונם •
 ספרי ר פאות האדם • ומעשיות האדם והבהפת •
 ותיות • ועופות • ופגולות אכנים טובות •
 ספרי ז אשי תיבות וגיטוריות ופטרקון •
 ספרי ב יאורים וחדושי דינים • שהם כסדר על הגמרא
 או כסדר ספר האלפסי • וספרי פוסקים שהם
 כסדר על המורים • ועל השלחן ערוך • ועל הלבושים •
 וביאורים שהם כסדר על הכיטוני • וספרי פוסקים שרם
 כסדר על הסעות • וספרי פוסקים ודינים שהם מסודרים
 על עניינים נפרדים • וקצתם כהגדרים רק על איה הלכות
 שהמורים •
 ספרי ס וגיות וכר"ל הגמרא • וספרי בנין בית
 הסקריש וכליו • ומשכן • וכלי שיר • וספרים
 הגרפטים בלשון אישכנו ובשאר לשונות • וספרים הסותרים
 על סדר לימוד [תנ"ך] וגמרא וכו' • וספרים שאין להם
 שכיבות לאלו הפתחות • כדדתי גם כן ספתה בסופי •
 פצאתי

הכמות בחי' תרונה • וחכמה לאשתכונה

מצאתי • בקדמה לספר חכמת הלכות ואל • וחכמה מתחלקת לשלושה חלקים • א' חכמת היצירות • והיא חכמת טבעי הנגזרת מסקנות • ב' חכמת השימוש • והיא חכמת המנהיגות • וחכמת המוכנים • וחכמת המנוון הנקראת סו"קא • ג' חכמת האלהות • והיא דעת האל ותכין שבו • ודעת תורתו • ושאר האשכולת בנפש ובשכל • והאנשים הרוחניים •

ובספר סוסרי הפולוסופים וז"ל • אשר ארסמוטוליס בקיצור מה שילמד החכם לתלמידיו • בשנה ראשונה עם התוכנה • ובשנייה לתעתק סן הלשון אל הרקדוק והשיר • בשלושית לחכמת הרת • ברביעית לחכמת החשבון • בחמישית לחכמת התכונה והסודות • בששית לחכמת המוכנים • בשביעית לחכמת הרפואה • בשמינית לחכמת הסו"קא והיא חכמת המנוון • ברששיעית לחכמת המנוון • בעשירית לחכמת הפולוסופיה • והיא חכמת האותיות העליונות • ובכללו בה כל שאר חכמות •

ובספר ברית מנחה פירק לא עזר פסוק והוא אכונה עתך וגו' • אכונות ראו לספרי • עתך ראו לתכונה • חס"ן ראו לתשבות • יטונות ראו למנוון כמ"ש ועתה קחו לו סגנון וגו' ותהי עליו רוח ה' • חכמה ראו לשדות • ודעות ראו לשבע • וראת ה' הוא אצור ראו לחכמת האלהות • כארס אין סוקרין ראשו פיקוס אלא לאב"ד וכו' • כל יקר ראתה עינו להשתוק ולהגבור לפניך חלוקות החכמות כפי מה שצאתו כפי מה ואנה ואת •

הן יראת ה' היא חכמה • ואף בדרך בא אחיך במרמה •

- א' חכמת הרקדוק • הנקראת בלשון לטינא גראמאטיקא • והיא חכמת הרקדוק לרבר ולכתיב בצח לשון • ונחלקת לשלושה חלקים • שם • פעל • סלה •
- ב' חכמת הרצה • הנקראת הישריקא • והיא חכמת החיבור בלשון צח ובפנים שונים •
- ג' חכמת המנוון • הנקראת היאלקטיקא או לויאטיקא • וסלת המנוון ס"שון הנה כרוח וכו' • והיא סלאארה סזארס פועל גם דבור וסחבה לצפיר חכמת ין הסף על פי השכל •
- ד' חכמת החשבון • הנקראת ארסמוטוליקא • חכמה הספרי והחשבון • ובה' חלקים שלמים ושברים •
- ה' חכמת תשבות • הנקראת יעמעטריאה או אלגענדרא • והיא חכמת השימוש והנהיגה • או חכמת פדירת סריגור • או עיר • וסוס • וארצות • והסוד • ובאגוס לארץ • ושיעור הסודות •
- ו' חכמת חכונה • או חכמת המוכנים הנקראת אסטרולוגיאה או אסטרונומיאה • חכמת סחף הנלגלים והשפישוכוכבים וסולות •
- ז' חכמת השיר והמנוון • והיא הסו"קא • חכמת המנוון • וננועות הקולות כעל"ה ויורה • ובסידורו •
- ח' חכמת פולוסופיה • והיא סלה יונית • וענינה אכבת חכמה • וספנה נמוך דהס פולוסוף • עין בחקדמה לספר (הסודה) • והיא כוללת כל החכמות בסריכו בעול"א • ובתוכה נכללות כל חלקי המדות •
- חלק א' עטיקא • והם סודות להתקן סן כחן הארס • ב' עקנוטיקא • והם סודות להתנהיג סנו כחן • ג' והיא חכמת הסודות • והיא פולטיקא • לודע עניני ומיסוי ארצות • ולהנהיג השררה •
- ט' חכמת הליברריות • והיא נקראת מאמאטיקא • ובה נכללת יעמעטריאה • לודע כשיעט עין השיעור סמה גדול כל דבר וענין שכעולם •
- י' חכמת הטבע • והיא נקראת פיזיקא • סכל העניני גופניות וטבעיות •
- יא' חכמת הרפואה • והיא נקראת מעד צינא לחבר החוליות ולרפאות ולדעת נעות האברים והמנוון •
- יב' חכמת האלהות • והיא נקראת טעאולוגיאה • או טועטא פיזיקא • סרבידו והמית הסלאכוס ואלהות • ושאר דברי החכמות •
- יג' ויש לנו עוד חכמה נפלאה ונקראת חכמת הקבלה • והיא נכללת כחשבה פ' צופים • ובעשר ספירות קצת חכמות נחלקות לשני חלקים • חלק א' נקראת חכמת עיונית • והיא טעאולוגיאה • וחלק השני • הוא החלק האשון והסעשה והיא נקראת חכמה המעשית • והיא פראקטיקא •

סדר הלימוד של ק"ק ספרדיים יצ"ו

ונאמר בנתי לכאן ק"ק אמש שיראם והלכתי כמנה
 פעמים בבתי סדרשית של ק"ק ספרדיים יצ"ו
 ועם ראיתי בני ענ"ק ולדים רבים קצנים בחגבים ונרדוים
 נעשה תישים וזוהר בעיני כענקים לרוב בקיאותם בכל
 הסקרא ובחכמת הדקדוק ולחבר ארונים ושיחים על פי
 המשקל ולדבר בצח לשון הקודש ואשי עין ראתה כל
 אלה ולשמע און תא"כה נפשי ואמרת אוי לו אם לא
 אומר ואוי לו אם אומר שלא יאמרו לי מי שסך לאיש לרבי
 בשך כדכונם האלה ובאתרא רפנו וינא תלא רעיא
 תלא קולתיה והנה עד כה שצנתי קול איש קרוש קורא
 ומדב"ר ה"ה הגאון הגדול כסרו"ר שבתו שעפשל הורוויץ
 הלוי בספרו (ווי העמודים הק"ח עמוד התורה) ושם פתח
 פירו דרבר נפלא את כענק סדר הלימוד של ק"ק ספרדיים
 וז"ל חי ראשי בזכרי נחמכו בני מניי כעברי סק"ק
 פראנצורש לק"ק פוזנא חבתי ה"ך הים ועברתי בק"ק
 אמש שיראם ומצאתי שמה אנשים חסידים והרבה תלמידו
 אכסום סהם יהויתי בבתי סדרשות שלהם אשר לכל אחד
 מציצה בפני עצמו ראיתי שהקצנים לומדים הסקרא
 סך בר אשית עד לעיני כל ישראל ואח"כ כל העשרים
 וארבע ואח"כ כל המשניות ובשנעשה גדול אן סתחול
 ללאור גריא פירוש ותוספות וגדלו והצליחו גם עשי פרי
 ואנכי בבייתי על זה למה ועל סח לא יעשה כן בארצנו
 הלואי שיתפשט הסנהג הזה בכל תפוצות ישראל ומה יזק
 בזה שומא בריוס בסקרא ובמשנה עד שיהיה בן שלש
 עשרה שנה ואח"כ יתחיל ללמוד התלמוד כי בודאי בשנה
 אחת יגיע לתכלית ולכמה מצלות טובות לסקום בחריפות
 התלמוד סח שאין בן בלימוד דרך חי ראשי כאם יתאספו
 ראשי גאוני ארץ וחד ועשרתקון וסדר הלימוד בסדר הזה
 להורג לימוד סוסר ולחק עולם ולא יעבור אן ספק שחפץ
 ה' בירונ וצליח והלכות יהיו סתודרים בתורת אמת ביתר
 שאת וירצו עז התאולה תקרב בוסן ק וב"אסן עכ"ל
 וידי בראותו את הנס והב באף הס"ר וכששעו את רבריו
 כי נעשו שפחתו כסוצא שללרב והעתקת פה
 להראות לעיני בני עמו
 אכא אחריו ושלאתי את בריו ואחזוב את הרבור
 וכן הוא הסדר של ק"ק ספרדיים יצ"ו הם בנו

את בית ה' בית המקדש מעט בית הכנסת הפפארה וזו
 שלא ראה כגון זה לא ראה כגון נאה מעולם כתיך כנו
 ישראל ואצלה ססוך לה כנו ששה חדרים לתלמוד תורה
 אשר כהעת חדרים יפלאו ובכל חדר יש פלסד א' אף אם
 יהיו התלמידים לסאות וכן ירבו בתר הראשון שם
 לומדים הירדוב קצנים עד שירעו לקרות בתפלה ואז
 משימים אותם לחרר השני ושם לומדים התורה עם נגון
 השצנים עד שיהיו בקיאים בחמשה חומשי התורה עד
 לעיני כל ישראל ואניכנסו לחרר השלישי ושם לומדים
 תורה עד שהם בקיאים לפרש בלשונם לשון לע"ו וככל
 שכו ערודים השיב פירוש רש"י על כל הפרשה ואז
 ינאו לחרר הרביעי ושם לומדים נביאים ובתוכים כסדר
 בנגון השצנים ורצנער קורא הפסוק בלשון הקודש יאהר
 כך שפיש אותו בלשון לע"ו וכל הנערים שמעיס לו ואתר
 כך יאמר השני ג"כ כן כולם ואח"כ ילך לחרר החמשי
 וסרגלום לנערים לקרות הלכה סעצמן עד שיגיעו
 להכנה ולשכל ולכלל בחור ושם אינם סרברים בלשון
 אחר כי אם רוקא בלשון הקודש רק ההלכה ספרישים
 בלשון לע"ו והם לומדים חכמת הדקדוק הטוב ובכל
 וים ויום לומדים גם כן הלכה אחת מהגרא וכשיגיע לפני
 מועד אורגל אוי כל התלמידים לומדים השלחן ערוך
 סענינו הלכות פסח בפסח וחג כחג עד שהנערים כלם
 בקיאים כהריגים ואו ילכו לחרר הששי על הישיבה
 לבית הסדר של החכס אב"ר יצ"ו ושם יושבים כחדר
 ולומדים בכל יום ויום הלכה אהת בדקדוק רש"י ותוספות
 ומפלפלים גם כן בעיון הרינוסמהיימוני והמיר ובית יוסף
 ושאר פוסקים ובתיך הסדרש יש להם בית הספר מועד
 ושפוש להם ספרים הרבה ובכל זמן שהם על הישיבה אותו
 החרר ג"כ פתוח ומי שורצה ללמוד כל סה שורצה משאלון
 לו אכל לא חוקמן הסדרש אף אפ יתן משכון גדול
 וזמן הלימוד הוא שות לכל הרבנים ומלמדים
 והוא בשחרית כשהוג סכה שסנה או יבואו
 כל התלמידים והתלמידים כל אחד לחררו ולומדים שלש
 שעות עד שיכה אחר עשר ואז יצאו כלם כאחד ובשוכה
 הוג שנים אחר חצות יום כאים ג"כ כלם בני"ל ולומדים גם
 כן עד שיכה חמש ובימות החורף עד שנכנסים לבית
 הכנסת

הכנסת

הקדמת המחבר

הכנסת * ובאותן שמות שהולדים בכתיבהם יש לכל כפל בית איש אחר המלמד עסדוילד לכתוב כל שוקלע"ו ובלשון הקורש * ולחזור הלימוד בביתו ולעשות שוים וחזוורת ולנהג אורנו בדרך ישר * ולכלל אתר מה שירצה * והרבינים המלכרים הנ"ל נבחרים ונתמנים מן הקהר יצ"ו * ונפרעים מתוך הקופה של חבורה קרישא הנקראת תלמוד תורה לכל אחר לפי ערכו וצרכו וליסורו כך וכך לשנה * ואין המלמד צריך להחניף לשום אדם * וימסר עם כל התלמידים בשוה עני ועשיר *

וכי שיש לו לב להבין : או עיין רואח ואזן שומעת ושמש"ה קו"כאלה הרברים והוא ער אזראה או ירע אם לא יגיד ונשא עונו * וכי שיש לו בית יד לקבל זח * ישקול בפלם ובסאזני צדק * וראה ההכרעה גרודת שכל זה מיסור להקל הטורה מהמלמד ומתלמיד * וכי יהן והיה לכתבו אליו ללכת בדרכיו ולשמור חקיו * וברואי יהיו דבריו אלה קרובים אל ה' אלהינו * והוא ישרה לנו משיח צדקנו * והגוי אלה יקרב במהרה בימינו * אמן וכן יהי רצון :

וזה שער השמים

מקום תפלה לעלות תפלתם השמימה

יקרא כראשון אינו דמין כספר זה כונה שירש * וממוסף מוסיפין לו מן שמים * כרכה ומים : ואחר כך יאמר אלוקתפלות ככונה :

תפלה יפה דהתפלה בכונה שלימה בכל יום ויום אתה התפלה :

רבו (א) כמדה הנקראת נפש * (ב) וסוף העלת יחידה : (ג) לפי שכל המלכות כלולים במלכות דמלכות (ד) כסוד טרפוד דק"ה חקיק כיה כל נשמות בעלמא הדן ושעלמא דאתא : וזהו סוד הדדיקים מהפכין מלת הדן למדת ברחמים כסוד טרפודא : (ה) כיון למעלה מונומעלת יחידה היא על כולב : (ו) קידה הוא כטיפת קדקוד : שפתחיה משטח לארץ : (ז) על דרך הספוק דע את חלקי אביך ועבדכו : ואם אין לו ידוע ממנו במה ועבדכו : (ח) כיו כל מי שלא למד ואינו יודע להשיב מה ששאלים אותו אז התלך (יפוי"אל) דומה אותו בחר פה : ופריך לחזק ולהתנגל פעם אחר פעם : ולפעמים בשכיל דבר קטן צריך להתנגל כמה פעמים :

רבו העולמים אתה ירשת פחשבות כל האדם * שליט (א) מתחוננים (ב) וסוף בעליונים * (ג) מלכותך מלכות כל עולמים * (ד) וסמלתך בכל דור ודור * (ה) אשר בידך נפש כל חי ורוח ונשמה חיה יחידה * הגה באתי לפניך (ו) בקירה וכתשתותיה : הכונני מה שארכי והורני בכל דרכיך ומלא כל משאלותי ותוקוק די מלאכיך הקדושים פלמדי זכות שיוליכו אותי בדרך הישר ותשים כלבי (ז) ירשת תשוקת אמונתך ואהבתך : ואם חטאתי : עויתי * ופשעתי : לפניך הלא אתה נקראת רב שליחות : נושא עון ועובר על פשע ולא צוית לאברהם יצחק ויעקב שישוכו לפניך בתשובה : שהם היו פעולם אוהבי שמך : אך לנו הבנים צויתו אם יכשלו במנוש ישוכו לפניך שנאמר שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בפונך ונתפללו ככונה שרומה עד אשמתם : זכנן עתה באתי בכבי וברסעות ויש לי חרטה על כל עכוורת שעשית : ואני מצטער מאוד על מיעוסי הבגתי ועל עונותי : וחטאי * ופשעי : יהי רצון מלפניך שלא אחשא עוד ומת שחטאתי לפניך מתוק ברחמין רבים * ותן לי ולכל בני ביתי פינסה פורך כלי צער ואל תשירני בהכר * ותן לי להבין ולהשכיל לשמוע לתלמוד וללמד דששור ולעשונא ולקיים את כל דברי תורתך באהבה והוא עיט בתודתך חביב לבי בסצותיך ויחג לבני לאהבה וליראה אדת שמך ולא אבוש בעולם הזה ולא אכלם בעולם הפא : (ח) ורחן בני כת בעמי ובנשמתה לעורר כת מנשמות הקדושות והמאורות שזכרתי היום ובכרתי יום שוליצו בערי ובעד כל בני ביתי

(ט) שהקדוש

הקדמת המחבר

ט

ביתי - ואל תדחה דבריכם • ולעת פטירתו מן העולם הזה תבא נשמתו אל עולם הצדיקים : (ט) ויהיו כל הצדיקים והחסידים שזכרתי היום ובכל יום בעזרתו • ובעזר כל אשר לי • שיהיה הזכרת שמותיהן או שמות ספריהם ומעשיהם הטובים נחשב עלי כאלו עשיתי וכאלו חנתי את הכל :

תפלה נאה להתפלל בכוננה שלמה בכל יום ויום אחד התפלה מרובה

ומקובלת יותר כאלו היה על קברי מתים :

ועין הטעמים בהפירוש בסו"ד וב' •

(א) • המלאך סטראל הוא ממונה על הנשמות ויולד הכשרה לאיזה מקום הראוי לה • למארי דעיינון • או למארי דאודנין • או למארי דזואר • או למארי דרגליון : (ב) • והם מארי דעיינון • כי יש למעלה בנ"ע מארי מקרא • מארי משנה וכו' • ומארי דעיינון הם מארי דסודי ורזי התורה : (ג) • כי כנגד י"ב צירופי הו"ו"ה יש י"ב שערי ירושלים פעלונים • י"ב שערי בן עדן י"ב שבטים עומדים על הפתחים של הסיכות וקורא כל אחד לבני שבטו שהולכים מעולם הזה • בא אלי ממנו ומשכני אתם • ואם אינו ראוי לא נדחה מכל השערים חס ושלוס :

אתם נשמות קדושים וטהורים • מוחרר הקיע מזהירים • את אשר ישנו פה שזכרתי היום ובכל יום ואת אשר איננו פה • ברשות הקדוש ברוך הוא • וברשות כל קדושי המלך • הטהר באתי לבקש ולהגן לפניכם התעוררו הרגעורו • ועמדו נא • קומו נא • חלו נא • בעדי ובעד כל בני ביתי • ויעמוד לי זכות תלמוד תורתכם ומעשיכם הטובים שהיו בכם בשחייתכם בעולם הזה • שלא אבשל ואכלם בדברי רגזתי • ויתרחב לבבי להבין ולהשכיל ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי התורה • ויהא הזכרת שמותיכם או שמות הספרים שחברתם נחשב כאלו למדתי בהן • ובאלו חנתי את הכל • וכשיגיע קצו להפטר מן העולם הזה יהיה חלקי עמכם בנן ערן • לחוסת בפתח עליון בצל שדי • ויעלה נשמתו ממעלה למעלה ובעת יציאת נשמתו יבאו הכלאים חממונים על זה (א) • ויוליכו נשמתו למעלה (ב) • בלי פגע רע • ושלא יבהילוני בדרך : (ג) והתפלה חזאת תהא נחשבת יותר מאלו באתי לחשתמוח על קברייכם (ד) • והרי אני חשוב לפניכם כמת (ה) • אבל בעזר נשמתו בקרבי אבקש מלפניכם שתהיו בעזרי להליץ ולהגן בעדי אמן :

האבות אף שאין לנו על מקום קבריהם • וכיותר ראוי כדורס מכאן שעומד מרחוק ומתפלל ואינו פולך לבית הקברות : וגם דוד אמר אגורה באהליך עולמים כמו שזכרתי לעיל אם אומרים דבר שמועם מפיו במזרח שפתותיו דובבות בקבר בערב • ומכאן שאין ספק כלום אם יבא דוקא על קברו או לא • ולפעמים הוא יותר טוב שלא לילך על הקברים להתפלל • כי לפעמים בשביל עבירה אחת שעשה או בשביל דבר קטן כריך האדם להתגבל כמה פעמים שאמר קן ופעל אל פעמים ושלא עס גבר : ויוכל להיות כשהוא בא על קברו להתפלל גם הוא אינו בקברו • והוא גלגול • ולזה הוא מבייש ולועג לרש : (ה) • דאיתא בגמרא (דעתנות דף י"ו) • למה יוצאים לבית הקברות פליגא בה רבי לוי בר חמא ורבי חנינא • חד אמר הרי אנו חסוכים לפניך כמתים • וחד אמר כדי שיבקשו המתים רחמים עלינו • מאי פנייהו איכא בנייהו קברי נכריים • ופירש [רש"י ז"ל] קבר נכרים בעקום שאין קברי ישראל לבקש רחמים אפילו על עצמן ליכא כל סכן עלינו • וזו לשון התוס' • יוצאין לבית הקברות : מכאן נראה כי בכל מקום לילך לבית הקברות בתשעה באב שיהיה תשעה באב הוי' מענית עבור כיו שהיו עושין מפני הנשמות ע"ל : והנה מכאן נראה המנהג הנשמות הקדושים או ספריהם ומעשיהם הטובים שעשו בעולם הזה : ואף למאן דאמר השני כדי שיבקשו המתים רחמים עלינו שלא הוא דבר הנראה לעינים שיש הפרש גדול אם מתפללים במתנת חס או על כד תשלוס שכן • וכפי שאמרנו לעיל שעל ידי הזכרת שמו או שם ספרו מכאן להמת שהוא דר בשני עולמות בשעה אחת • וזו עונה גדולה • ועל ידי טובה זו ראוי שתפלל המת בעזר בעזר שהזכיר הוא כתיים • וכשמות הזכיר ישתדל גם כן לסייעו ולהליץ בעדו להליך נשמתו ממעלה למעלה • אמן :

ה

זה

זו שיר מיוסד על העשרים מפתחות שכספר הזה * לפרט החכם דרשן כשיכת חכמה קדישא
 גומלי חסדים ה"ה כמחור דר שלמה ר"י אוליוורה גר"ו :

שיר במשקל שתי תנועות ויתר • ושתי תנועות ויתר • ושלוש תנועות :

תולדות וחכמות השמים והארץ • כל פתי החכמות יכללוהו • כל עמודי חכמים יסוכוהו •
 השמחים אלי גיל בשיבה של מעלה אשר כבר נפטרו ומנוחתם בחיים • וכשיבה
 של כמח אשר הם חיים עדיה • יראו זרע יאריכו ימים :

ז :	על גאולה ר' ישעת אושר	גם :	לבב חכם וישמע לקח	ישמח
ח :	סרור ותקונים למי יג שחו	:	יראה כספר זה חמודי עין	זו ספר
ט :	יראת ה' אוצרות היושר	:	מיני מגדים טוב כיון הרקח	
י :	נפתחו שערים נסגרו פתחו	:	ריחו ישמח לב כרית יין	
יא :	קדושים כתבו עם בושד	כלם :	שלושנותו כקנין מקח	יקנה
יב :	כלם גדולים יעלו ישמחו	:	פריו לחיך מתוק ובר בו און	
יג :	עשר נמועות בכתב שמענו	:	ציציו פרחיו בעצי השמן	
יד :	גם שבעל פה נגדן ידענו	:	מעמו כמעם לשד השמן	
טו :	ותלמוד ד' רבו יודיע	משנה :	מעיינותי ארצה יפוצו	כי
טז :	באר הלבות רחבות ידים	:	נפשות נכונים בו בגיל תבאנה	
יז :	חשבון תקופות יעלה יופיע	:	תגלי חסידים קוראים יודעו	
יח :	על האמונות מחקרי שולים	דינים :	חכמות בתוך חוצות בקול תרונה	יראו
יט :	ומנהגים כדון יביע	:	ויגילו ולא יקוצו	
כ :	פוסקים שאריות כתבו ידים	:	גמר מלאכה נחמדה נכונה	
כא :	ספר רפואות גם סגולות טבע	:	פרדם לטיול הוא כנאת הפעם	
כב :	ידמו בכל חכמה ומן השבע	:	נחמד להשכיל בו ומוכ למעם	
כג :	ראש דברים בו ראות ראיתי	גם א :	מאור תורה ודת שמים	שיר
כד :	פירוש נמרות פירשו שמרתי	נ :	ומפ רשות אורי שוני עינינו	
כה :	ושאר ספרים שם אשר חזיתי	ט :	דרך להתפלל נקי כפיים	
כו :	בו כל יד ויד כל בו אוי אמרתי	י :	מעשים וסיפורים משובש לבנו	יעלה
כז :	ואוני שומעי גליתי	יא :	דבר סתר מלא עינים	
כח :	שבחו בדרך שיר הלא נמרת	יב :	ערשי לשון קודש ודקדוקנו	
כט :	וככן לשוני בו תהי נוכעת	יג :	בולם אחזכים הם בדין שופמנו	
ל :	שפתי ישנים פה יורו רעת	יד :	בולם ברורים אל פני מלכנו	

אוסב דכך מאח • במלחמתם של תורה יאמר האח • נכוס באש הדת אשר אל האח :

אלה דברי הצעיר שלמה ר' אוליוורה מן גלות בני ספרד :

כשנת זה הספר ת"ס ונשלס • שכת לאל בורא עולם :

שיר

אח
ב'
כב'
כג'
כד'
כה'
כז'
כח'
כט'
ל'

שיר למשכיל וגבון דרשן לשיבת אבי יחזקים בעיד אמשטרדם
שלמה בן החכם כמחוריר יעקב יהודה לאריות ספרדי תנצ"ה

הנה כראותי את יקר תפארת הספר הזה אשר חכר הנכון כפר"ר **שפת** משורר כם אשכנזי * וכי דאית
[תועלותיו נגד כל יודעי דת ודין אשר לזאת יתפלל כל חסיד לעת מצא תאות כפשו * קס לבי בקרבי להקריב
תשורותי בסירתו וסורוי להודו מעללי גבר סגור מודיע קושט אחדי אחת דברי תכמיסותכי הסד"ר כושאת חזכ"יני כל רואים כי חיס
הסלמתאיהם * על כן אני הסעיר כאלפי יהודה את קס"תי נתתי כעג"ן יאומר לעברם בסיר ראמי אף אני ואת ליהודה ואומד
טפות השי"ר שכות

שפתי חכמים אם יודו דעת לחצוב בארות חכמה בספר
דברי שרים בעיני נובעת אם נכתבו לנו באמרי שפר
איש איש תחלתו תהי נשמעת על מעשה ידיו ברב הכפר
נאווה תחלה לך בקול שמיעו תוסף ברוחך נאום יביעו :

כל יושבי תבל ושוכני ארץ יודו פעולתך מחבר חבר
כל תעלומה תזרח כחרם ישמע אנוש חכם ויעלה אבר
בתי בספר זה פרש פרש **שפתי** ישינים דוכבות בקבר
לכן בשיר חדש לספחתך אבא ופי יגיד תהלתך

כעיר זמן חכמיים שלמה בן החכם כמחור"ר יעקב יהודה לאריות ספרדי תנצ"ה :

שיר חיוסד מן הנכון והמשכיל הקובע עמים לתורה ועושה תורתו עיקר וכל השאר טפל * זה חס
זמתיים בים כורכא מרנקהוא : שמואל בן החכם השלם והנעלה כמחור"ר אהרן צרפתי זצ"ל :

לשפתי משוררי זמר אעורר * לשם ולתהלה * כילך נאווה תהלה *
ועל השמינית אזמרה * ומשלי אשאואדברה :

פה שפתי חיים בקול ישמיעו עיר * והבון עם שמך יודיעו *
שפתי ישינים דוכבות בקבר * יאמרו חלציק אזור כנבר *
ובשם גדולים שמך יגביחו * כי בית ה' זה בעון בניית *
יחד בנועם קול בשיר ובחבר * ובכן בישראל שמך קמת *

שמואל צרפתי

ראשי תיבות הבאים בשני הלקי הכפר הזה

אלטונא המכורג וואזוכעק * ד"ו *	דפוס ווייציאל או דפוס וויין * ד' פפ"ד *	דפוס פראנקפורט דמיין *
בן הר"ר * ד"ד פ *	דפוס דיהרנבורט * ד"ק *	דפוס קראקא * או דפוס קארץ *
בן הגאון מוהר"ר * ד' וויל *	דפוס ווילמרט דארף * ד' קוול *	דפוס קינסטאנטינא *
בלשון אשכנזי * ד' וויר *	דפוס ווירנא * ד' קווי"ת *	דפוס קרימנא *
בן מוהר"ר * ד"ז *	דפוס זאלקווי * ד' רו"ל *	דפוס דיווא דנרונט *
בסדר הדורות * ד"ל *	דפוס לובלין * או לבוב * ח"א *	חלק א' *
בספר זמח דוד * ד' לוי *	דפוס לוורני * ח"ב *	חלק ב' *
בספר שלשלת הקבלה * ד"ת *	דפוס מאנטווס * כ"ו *	בתיבת יד *
דפוס אזמיר * ד"ס *	דפוס סביוניטה * ע"ש *	שיין סס ד"ל *
דפוס אמטרדס * ד' פ"א *	דפוס פאדובה * ש"ט *	שם תמצא דבר חדש *
דפוס באזליאה או דפוס ברלין * ד' פ"י :	דפוס פירארי * ש"ע *	שלחן ערוך *
דפוס אפוי באך * ד"פ *	דפוס פראג * ש"ת * או שו"ת *	סאלות תשובות *
דפוס הענואה * ד' פראנק" או פפ"ד *	דפוס פראנקפורט דאדר * זנ"כ *	תורה נביאים כתובים *

בבבא